

Indhold

INDLEDNING	13
FUND AF NORDBOTEKSTILER I GRØNLAND	17
1. Udstillinger af nordbotechstiler	18
2. Udstillinger i Grønland	19
3. Resultater fra tidligere analyser af nordbotechstiler	20
4. Menneske, kultur og miljø i fortidens Grønland	20
UDGRAVNINGERNE	21
1. Herjolfsnæs (Ø111)	21
<i>Kirkegården genopdaget</i>	21
<i>Udgravningen i 1921</i>	22
<i>Gravenes placering</i>	23
<i>Dragterne som ligtøj og ligsvøb</i>	24
<i>Herjolfsnæsdragterne sendes til Danmark</i>	25
<i>Fundforhold</i>	26
<i>Konservering af dragterne</i>	27
<i>Udstillinger</i>	28
2. Brattahlid (Ø29a), Qassiarsuk	29
3. Sandnæs (V51), Kilaarsafik	29
4. Landnamsgården (Ø17a) ved Narsaq	29
5. Gården under Sandet, GUS (64V2-III-555) i Vesterbygden	30
TEKSTILFUNDENE FRA GRØNLAND	32
– SAMLET OVERSIGT	
En kronologisk præsentation af tekstilfundene med kort over fundsteder	
RESSOURCEGRUNDLAG	37
1. Får og geder	37
2. Fårehold og anvendelse af fåret	38
3. Alt blev brugt	39
4. Sygdom hos fårene	39
5. Forbrug af uld	40
FORARBEJDNINGEN AF RÅULDEN	41
1. Ulden	41
2. Uldvask og sortering	41
3. Kæmning	42

FREMSTILLING AF TRÅDEN	45
1. Spinding	45
2. Håndtenen	45
3. Overtynget ten	45
4. Undertynget ten	46
5. Spinding uden tenvægt	46
6. Rokkehoved	47
7. Nordbotene	47
8. Tenvægte	49
9. Tråden	51
VÆGTVÆVEN	53
1. Præsentation af vægtvæven	53
2. Vægtvæven i brug	53
3. Vævevægte	54
4. Vævesværd	56
5. Arbejdshøjde	57
6. Vævestuen	58
7. GUS-væven og GUS-vævestuen	59
TEKNIK	61
1. Skaftbetegnelser	61
GRØNLANDSKE TEKSTILER	62
1. Vævningerne	62
2. Den grønlandske vadmæl	62
3. Vævebredde	63
4. Vævelængde	63
5. Opsætningskanter	64
6. Ægkanter	65
7. Vævetæthed	66
8. Lærredsbinding	67
9. Rejs	67
10. Tvist	67
11. 2/2-kiper	68
12. 2/1-kiper	68
13. Diamantkiper eller rudekiper	70
14. Rudemønstret 2/2-kiper	70
15. Stribede vævninger	71
16. Ternede vævninger	72
17. Flosvævninger	72
18. Gedehårsvævninger	75
19. Filt	75
HØR	76
1. Hørlærred i Grønland	78
FIBRE OG FARVER I NORDBOTEKSTILER	79
<i>Af Penelope Walton Rogers</i>	

FREMSTILLING AF KLÆDEDRAGT	93
1. Tilskæring af Herjolfsnæsdragterne	93
2. Dragtkonstruktion	95
3. Sammenligningsmateriale	95
4. Syninger	97
5. Læg	99
6. Broderi	101
7. Knapper	102
8. Knaphuller, snørehuller og maller	102
UDSMYKNING AF KLÆDEDRAGT	104
1. Afslutningskanter	104
2. Fletninger og snore	106
TILBEHØR	108
1. Hårarbejde	108
2. Dragtnåle	109
3. Bæltespænder	109
REDSKABER	111
1. Nåle	111
2. Nålebryner	112
3. Nålehuse	112
4. Brikker til vævning	113
5. Sømglattere	114
6. Glatteplader	115
ANDEN BRUG AF TEKSTILER	116
1. Sejl	116
2. Tekstilfragmenter fra inuit bopladser på Ellesmere Island og i Grønland	117
3. Telte	118
PELS OG SKIND	119
1. Kalfatring	121
2. Fodtøj	121
TEKSTILFRAGMENTER FRA GRØNLAND	123
1. Vikingetid	123
<i>Sammenligning med bevarede fragmenter og hele dragter fra vikingetiden</i>	123
<i>Sammenligning med nordiske billedlige fremstillinger i vikingetiden</i>	124
<i>Landnavnsfolkene i Grønland</i>	127

2. Middelalder	127
<i>Herjolfsnæsdragterne opdelt efter typer</i>	127
<i>Herjolfsnæsdragterne sammenlignet med andre nordiske bevarede middelalderdragter og dragtstykker</i>	135
<i>Fuldt påklædte mandslig</i>	141
<i>Dragtlængder set i forhold til højden på mennesker fra middelalderen</i>	142
<i>Den sidste nordbo</i>	143
 SAMMENFATNING	 145
 KATALOG OVER HERJOLFSNÆSFUNDENE	
Forklaring til katalogteksten	149
Skema over dragternes indbyrdes placering	152
Katalog	
<i>Dragt type Ia</i>	155
<i>Dragt type Ib</i>	160
<i>Dragt type Ic</i>	174
<i>Dragt type Id</i>	185
<i>Dragt type Ie</i>	190
<i>Dragt type If</i>	192
<i>Dragt type II</i>	196
<i>Hætter type I</i>	203
<i>Hætter type II</i>	207
<i>Kalotter</i>	219
<i>Hoser</i>	223
<i>Fragmenter af læder, tøj og snore, smykker og dragttilbehør</i>	229
<i>Dragtfund, som Nørlund beskrev, men som ikke kunne bevares</i>	231
Dragtlængder	232
Analyseskemaer over samtlige tekstilfund i Grønland	233
 ¹⁴ C-DATERING AF NORRØNE TEKSTILER	 253
 NOTER	 256
 LITTERATUR	 265
 ORDFORKLARINGER	 274
 LISTE OVER ILLUSTRATIONER	 276
 PÅ GRØNLANDSK Sammenfatning	 279
 REGISTER	 283
 NAVNEREGISTER	 288
 OPMÅLING AF DRAGTER	 290
<i>Dragt D10587</i>	
<i>Hætte D10600</i>	
<i>Hose D10613</i>	